

ÇALINMIŞ KİŞİLİK

Yaşınız 7 ya da 11 fark etmiyor. Düşünün ki biri var size bu yaşınızda giysinizi giydiriyor. Yemeğinizi yediriyor. ÖĞRENME makalesinde belirtildiği gibi ihtiyaçlarınızın tamamı onun tarafından karşılanıyor. Parkta sağa dönseniz o, sokakta sola dönseniz o. Başınızdan bir türlü ayrılmıyor.

Yıllar önce Zeki Alasya ve Metin Akpınar'ın aşı konulu kamu spotunda

<https://www.youtube.com/watch?v=bh8IFPwz7yE>

gösterdiği gibi sizin yerinize ödevlerinizi o yapar, spotta abartıldığı gibi olmanız gereken aşuları bile neredeyse o olur. Kısaca sorumluluklarınızın tamamı onun tarafından yerine getirilir. Sizin yapıp ettikleriniz onun için en önemli şeydir. Hayatta sadece siz ön plandasınız. O hep tetiktedir. Kaygılıdır. Her saniye dikkatli olmalı yoksa size her an bir şey olabilir. Bu yüzden sizin bir numaralı koruyucunuzdur. Elinde sizi yönlendiren görünmez bir direksiyon vardır. O nereye çevirse hayatınız o yöne akar. Römorktan bir farkınız kalmaz. Traktör nereye siz oraya. Siz tek başınıza bir varlık değilsiniz. Siz ona yapışık bir parçasınız. Kişiliğiniz, duygularınız yoktur. Kararlarınızı sizin yerinize o alır. Oyuncaklarınızı o seçer. Sokağa çıkıp çıkmayacağınıza o karar verir. Siz kendinizi asla kötü hissetmiyorsunuz çünkü o sizin yerinize hep iyi duygular besler. Siz de zaten onunla yapışık yaşıyorsunuzdur. Siz de mutlaka aynı duyguda olmalısınız. Ona göre tersi mümkün değildir.

O sizi okula getirir. Normaldir. Her anne baba isterse bunu yapabilir, fakat bunun yanında okulun bahçesine girip sizinle bahçede kalması normal olmayan davranışları başlatan ilk edimdir. İşte orda Zeki Alasya ve Metin Akpınar'ın gösterdiği gibi çocuğunuzun yerine aşı olmuş olursunuz. Çocuğunuz da hastalanır ve dersiniz ki: "Ben onun yerine aşı oldum, ama o hastalandı." Yani onun yerine onun yaşaması gereken dakikaları siz yaşarsınız ve o sosyalleşmeyince, kişiliği gelişmeyince, öğrenmeyince aynen şöyle söylersiniz: "Onun için her şeyi yapıyorum, ama korkuyor, öğrenmiyor, çekiniyor, utanıyor, arkadaşlarından dayak yiyor, yazı yazamıyor, kendi başına hareket edemiyor, her şeyi benden bekliyor vs vs vs.

O sizi okula getirir. Yetmez. Zil çalana kadar okulda yanınızda bekler. Yetmez. Zil çalınca sizinle birlikte okul binasının girişine kadar ilerler. Yetmez. Koridora sizle girer. Yetmez. Sınıf kapısına kadar gelir. Yetmez. Sizi sınıfa sokar. Yetmez. Sıranıza oturtur, sizi öper. Kıyafetinizi düzeltir. Yetmez. Sınıftan çıkarken türlü acıklı hareketler yapar, çünkü et ve tırnak ayrılınca acıtır, ağlar, sizi ağlatır. O ağlıyorsa ben de ağlayayım, kesin bir bildiği var, yoksa beni de ağlatmazdı, dersiniz. Susmazsınız. Sizle birlikte ağlar. Yetmez. Kapıda bekler. Yetmez. Okulda akşama kadar bekler. Yetmez. Her gün okulda kalır. Yetmez. Böyle böyle çocuğu kendisine yetmeyen annenin çocuğu da bir süre sonra artık aynı annesi gibi kendine yetemeyen bir çocuk haline gelir. Anne şaşırır. Ne yaptıysam benden ayrılmıyor, der. Aslında kendisinden ayırmak, kişilik sahibi ve sorumluluk alan bir çocuk yetiştirmek için sadece ve sadece hiç bir şey yapmaması gerekirken, her şeyi yapıp çocuğun kendisini gerçekleştirmesini bilinçsizce engellemek için helikopter anne olarak başında uçup durur.

Tiyatroda “rol çalmak” diye bir terim vardır. Sıra kişiye gelince bir bakar ki rolünü arkadaşı oynuyor. Dona kalır. Hiç bir şey yapamaz, çünkü yapacağını arkadaşı yapıyordur. Anne de çocuğunun yerine onun yapması gerekenlerini yapınca tiyatrodaki olduğu gibi çocuğunun kişiliğini çalar. Sorumluluklarını, becerilerini, özel yaşantılarını hepsini çalar. Herhangi bir kişi de çocuğa: “Nasılsın?” Deyince çocuk annesinin arkasına saklanır. Çalınmış kişiliğinin onun yerine cevap vermesini bekler. O cevap hiç gecikmez hemmen gelir. Adını sorarsınız çocuğun, annesi cevap verir. Kaça gidiyorsun? Diye sorun. Annesi hemen üçe gidiyor, diyecektir. Zira çalınmış kişilik annenin avucundadır. O yapışık kişiliğin konuşması gerekir, çocuğun konuşması değil. Artık çocuk konuşamıyordur. Büyürken de konuşamıyordur. Büyüyünce de.

Büyüyüp eş seçme zamanı gelince kızlar böyle çocukların büyümüş hallerine “odun, öküz” gibi yakıştırmalar yaparlar. Zira kızlar doğru davranışlara aşerirler, fakat o doğru davranışlar anne tarafından çoktan oynanmıştır. Geriye kalan şeyse “odun” kelimesine vücut verecek garip tuhaf davranışlardır ve bunlar kişiliksiz çocuk tarafından öküz kelimesini mıknaş gibi çeker.

Annesinden olumlu bir ayrılma yaşayamayan, kendi davranışlarına küçükken karar vermeyen, kendi sorumlulukları annesi tarafından getirilen çocuk bir olasılıkla tütüne sarılacaktır. Artık bağımlı olduğu annesi yanında olmayınca yeni bir bağımlılık geliştirecektir.

Kısacası kişiliği, edimleri annesi tarafından çalınan çocuğun annesinin gelecek için ondan bir beklentisinin olmaması gerekir. Anne çoktan her bir beklentinin canına ot tıkamıştır zaten. Yapması gereken şey ise kendi giysilerini parmaklarının izin verdiği andan başlayarak kendisinin giymesini sağlamak. Kendi yemeklerini seçtirmek. Yürüme yoluna karar verdirtmek. Okulun kapısına kadar getirip, onu bahçede tek başına bırakmaktır.

Bunun tersinde çocuk: “Annem benimle bahçeye kadar geldiğine göre bahçe de sokak gibi güvenilir bir yer değil!” Diyerek annesinin gözlerindeki güvensiz bakışları anında fark edecektir. Bu tür davranışlarla çocuk artık bağımsız davranamaz hale gelecektir. Oysa okulun ilk amacı çocuğun kendine yeten, bağımsız davranış gösterebilen bireyler yetiştirmektir.